

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ДОКТРИНИ У ПРОГРАМАХ ПРОВІДНИХ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ УКРАЇНИ

Однією з найважливіших основ успішного розвитку та функціонування як державної системи загалом, так і її невід'ємної соціально-економічної складової є впровадження нових форм та підходів у процесі навчання та використання набутих знань у виробництві та управлінні різними секторами державних інституцій і приватної бізнес сфери. Не є винятком і Україна.

Демократизація суспільно-політичних, соціальних та економічних відносин у нашій державі вимагає одночасного вдосконалення системи освіти та науки. Потребує підвищення якості і методологія науково-освітнянської царини, впровадження нових дисциплін — як додаткових фундаментальних засобів національно-державного будівництва.

Одним з напрямків цього процесу може бути вивчення студентами соціально-економічних доктрин провідних політичних сил України, у першу чергу тих, що мають можливість формувати законодавчу базу або ж реально впливати на її прийняття та виконання.

На сьогодні такими політичними потугами є Партія регіонів, партія «Батьківщина», «Народний Союз «Наша Україна», Народна партія та Комуністична партія України.

Головним завданням у соціально-економічній політиці Партія Регіонів визначила підвищення добробуту кожного громадянина України. З метою реалізації гасел: «Економіці України — курс на зростання! Ефективна економіка — багата Україна — заможні люди! Пріоритети соціального розвитку: Відповідальна держава — солідарне суспільство — захищена людина!» — регіонали передусім боротимуться за підвищення життєвого рівня людей, відстоювання їх соціальних прав і гарантій.

Запропонувавши пакет першочергових заходів, спрямованих на відстоювання економічних інтересів людини, Партія регіонів зазначає, що вони повинні стати базисом для вироблення моделі національної економіки, що максимально відповідатиме інтересам кожного регіону України, а реальне підвищення добробуту народу та примноження багатства держави може бути тільки за умов економічної свободи, в якій діє основне правило: — «заробив — отримуй».

Щодо головного опонента регіоналів партії «Батьківщина» (є головною складовою Блоку Юлії Тимошенко у Верховній Раді), то в економічній сфері вона визначила своїм головним завданням подолання суперечностей між інтересами суспільства і приватного капіталу у володінні засобами виробництва, забезпеченням справедливого, раціонального розподілу і перерозподілу національного багатства та розумне співвідношення між споживанням і накопиченням. В основу економічної модернізації України «Батьківщина» покладає стратегію випереджаючого інноваційно-інтелектуального розвитку.

В соціальній сфері партія наполягає на подоланні суперечності між декларованою необхідністю забезпечення соціального захисту і фактичною безправністю основної маси населення та усуненні несправедливого майнового розшарування суспільства на дуже багатих і дуже бідних. Людина, сім'я, добробут і якість життя — найвищі соціальні цінності, забезпечення яких ставить перед собою «Батьківщина». Держава для людини, а не людина для держави — головне соціальне гасло партії.

Партнер «Батьківщини» по діючій у Верховній Раді коаліції — «Народний союз «Наша Україна», що є основою блоку «Наша Україна — Народна Самооборона» прагне втілити нову економічну стратегію, зорієнтовану в першу чергу на соціальні потреби. Її першочерговими пріоритетами є сучасні технології, створення національне антикорупційне бюро, забезпечення фінансової самодостатності територіальних громад, законодавче закріплення підзвітності органів державної влади та місцевого самоврядування, зосередження уваги на потребах людини, збільшення у 2008 році допомоги при народженні дитини, ліквідація пенсійної «зрівнялівку», забезпечення справедливих комунальних тарифів.

Особливо не розділяючи економічні та соціальні проблеми, «Наша Україна» заявляє, що зробить доступнішим соціальне житло, завершить вступ України до СОТ, створить зону вільної торгівлі і спростить візовий режим із Європейським Союзом, зменшить енергетичну залежність країни через нові технології, диверсифікацію імпорту енергоносіїв, використання альтернативних джерел енергії та ухвалить новий Податковий кодекс, де передбачить спрощення адміністрування, знизить ставку ПДВ до 17 %, збереже спрощену систему оподаткування для малого бізнесу.

Важливого значення «Наша Україна» приділяє утвердженню здорового способу життя, наведенню порядку в охороні здоров'я, запровадженню обов'язкового державного медичного соціального страхування. «Наша Україна» прагне підвищити доступність ос-

віти, зробити науку державним пріоритетом, збільшити фінансування наукових досліджень до європейських стандартів — не менше 2 % ВВП, удвічі збільшити фінансування музеїв та бібліотек, підтримати вітчизняні театр, кіно та образотворче мистецтво, стимулювати розвиток вітчизняної книжки і відновити мережу книго розповсюдження.

Центристська сила Народна партія (представлена у Верховній Раді у складі «Блоку Литвина»), намагаючись балансувати між різними ідеологіями та політичними партнерами і опонентами, заявляє, що найважливішою передумовою утвердження України як сучасної економічно розвиненої держави вважає постійну системно організовану і результативну роботу з подолання бідності.

Народна Партія пропонує як ключову складову української національної ідеї комплексну програму подолання бідності та забезпечення заможного життя кожного громадянина. Її головними завданнями є:

— в економічній сфері: формування ефективної та справедливої економіки, встановлення соціального стандарту споживання, запровадження погодинної оплати праці, збільшення реальних доходів працівників вироблення та реалізацію дієвого механізму повернення втрачених заощаджень, впровадження державної програми будівництва соціального житла, вирівнювання економічного розвитку регіонів, реформування міжбюджетних відносин: 60 % податків залишається на місцях, 40 % надходжень — до центру, комплексної реформи податкової системи;

— у соціальній сфері: формування цілісного соціального пакету підтримки молоді, матеріальне заохочення здорового способу життя, подолання дискримінації жінок у всіх сферах життя, державну підтримку покоління «сорокарічних», безумовне виконання передбачених законодавством України соціальних гарантій військовослужбовцям, реальну соціально-професійну і трудову реабілітацію інвалідів.

Комуністична партія Україна, не маючи бажання позбавлятися догматики часів СРСР, одночасно врахував нову політичну ситуацію. Зокрема, як в економіці, так в і соціальній сфері, КПУ для виходу із кризи прагнутиме утвердження і розвитку соціалістичної системи господарювання, добиватиметься невідкладного здійснення комплексу заходів, спрямованих на швидше відновлення соціалістичного виробництва, соціальної сфери і добробуту трудящих до рівня, що передував антисоціалістичному перевороту. Комуністи планують здійснювати у відбудовчий період курс опори на власні сили, не відкидаючи залучення на взаємови-

гідних умовах зарубіжних інвестицій, рішуче відхиляючи спроби політичного диктату та підпорядкування іноземному капіталу вітчизняних підприємств.

«Україна повинна активно впливати на поглиблення інтеграційних процесів у Співдружності Незалежних Держав, удосконалення взаємовигідного співробітництва в різних сферах. Комуністи розглядають це як передумову відродження на новій основі союзу народів злочинне зруйнованого Союзу Радянських Соціалістичних Республік», — один з головних постулатів КПУ.

Таким чином, доктринальні заяви провідних політичних партій мають багато спільного і раціонального. Реалізація цих курсів може дійсно вивести Україну на високий щабель заможності та процвітання. Єдиним недоліком, при цьому є вироблення чітких механізмів реалізації та знайдення компромісів між головними гномічними та політичними гравцями.

Одночасно необхідно розтлумачувати студентам методику та формули процесу виконання цих програм, але висновки, як на практиці реалізовується задеклароване, вони мають робити самостійно.

С. І. Наконечний, канд. екон. наук, проф.,
Ю. В. Ігнатова, асист.,
кафедра економіко-математичних методів

ВИКОРИСТАННЯ СИСТЕМНИХ ХАРАКТЕРИСТИК В УПРАВЛІННІ ЕКОНОМІЧНИМИ ПРОЦЕСАМИ

Економіка країни представляє собою складну ієрархічну систему, яка функціонує і розвивається в умовах невизначеності. Ефективне управління такими системами можливе лише за умови використання інформаційних технологій, які включають економіко-математичні методи і моделі. Однак на практиці ці технології майже не використовуються, оскільки розроблені економіко-математичні моделі не є адекватними. При викладанні студентам економічних дисциплін математичні методи в управлінні та аналізі виробництва використовуються у недостатній мірі. Підручники та навчальні посібники з економічних дисциплін підтверджують, що викладачі недостатньо володіють інформаційними технологіями, часто дезінформують студентів, неправильно використовують технологію. Наприклад, вживається вираз «найоптимальніший ва-